

Biblioteka
Prozna putovanja

Naslov originala
Jacqueline Wilson
Lili Alone

© Jacqueline Wilson, 2011
© za srpski jezik Odiseja
www.jacquelinewilson.com

Culture

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Džeklin Vilson

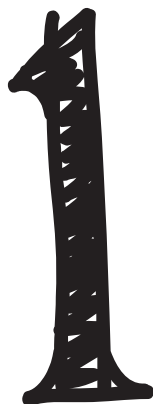
Sami u kući

S engleskog prevela
Marija Vukosavljević

Beograd, 2014.

Za Milana, Mejsi-Grejs, Toma, Skarlet i Isaka

Sama sam kriva za sve. Svi smo se zgurali na sofi tog petka uveče i gledali seriju na te-veu, drugu epizodu te večeri. U stvari, niko nije stvarno *gledao*. Piksi¹ se vrpaljila na naslonu sofe i razmazivala kečap oko usta, ponavljajući kao papagaj da je namazala karmin kao mama. Moja najmlađa sestra Piksi mogla bi da obori svetski rekord u ponavljanju. Ima tri godine i melje bez prestanka, i to samo besmislice.

¹ Majušno vilinsko biće, nestašno i razigrano, koje uglavnom srećemo u britanskoj i irskoj mitologiji. Najpoznatija piksi je vila Zvončica iz *Petra Pana*. To ime daje se devojčicama u Velikoj Britaniji i Irskoj, iako je još prilično retko i neuobičajeno. – *Prim. prev.*

Moja druga sestra, Blis², ima šest godina, ali jedva da progovara. Te večeri je, izvaljena na sofi, uvtala svoju dugu svetlu kosu i njuškala i mazila svog starog plišanog medu. Kraj nje je bila raskupusana knjiga bajki. Naš brat, a njen blizanac, Bakster vozikao joj je kutiju od šibica po nogama, kao da je to kobajagi automobilčić, i skvičao, brektao, zavijao i vikao „brm-brm-brm-iiiiiii“, imitirajući blesave zvuke na trkama Formule 1.

Ja sam prelistavala mamin časopis. Kopkalo me je kako je to kad si bogat i slavan. Nisam mogla da se odlučim koja bih od tih slavni žena iz magazina volela da budem. Bilo je teško shvatiti ih ozbiljno, kad su sve imale debele žbunaste brkove. Bakster je očigledno potrošio pola plave hemijske žvrljajući po slikama u časopisu.

Jedino je mama lepo sedela i gledala u ekran, ali znala sam da ne prati seriju. Nije ni mrdnula kad su počele reklame. Samo je sedela i buljila, s rukom pod bradom, razrogačenih, praznih očiju.

„Mama?“ – bocnula sam je prstom. „Mama, je l' ti dobro?“

„Aha.“

„Ne izgledaš kao da ti je dobro.“

„Oh, mani me se, Lili“, rekla je mama umorno.

² Beskrajna radost, blaženstvo, sreća, ushićenje (eng.). Prilično retko, pomalo starinsko ime. – *Prim. prev.*

Otkad je Pol umro, neprestano je delovala iznureno. Bila je previše umorna da ustane ujutru, previše umorna da ode u krevet uveče. Bila je previše umorna da radi, a onda, kad je izgubila posao u kantini, bila je previše umorna da nađe novi. Ostajala je po ceo dan u kući i samo pušila i zurila u prazno.

Naterala sam je da ode kod doktora, jer sam precrkla od brige za nju. Dao joj je tablete protiv depresije. Rekao joj je da je prirodno da neko vreme tuguje kad je izgubila muža. Nisam to kapirala. Mama nije naročito volela Pola dok je bio živ. Niko ga nije voleo, čak ni Piksi, a on je njen otac. Ili se dernjao na nas i lupao nam šamare, svima, čak i mami, ili je po ceo dan blejao na sofi, samo u prsluku, gaćama i čarapama, i izgledao kao potpuni idiot. Nije nam bilo dozvoljeno da sedimo na rođenoj sofi dok je Pol tu! Kad je ne čuje, mama je gundala da je Pol običan lezilebović i velika greška. Žalila se kako nema sreće s muškarcima, i da uvek bira pogrešne.

Baš to nikako nisam mogla da razumem. Kad god nije imala dečka, pretvarala se u ženu-zombija i ponašala se kao da je smak sveta.

Nisam mogla da podnesem da je gledam takvu, nesrećnu i zarozanu u šljampavoj staroj majici i trenerci. Mama može da izgleda fantastično, samo kad hoće, stoput bolje od svih onih žena u časopisima. Kad se ona dotera za izlazak, desi se da mi srce poskoči kad je vidim, koliko je božanstvena. Zato sam to i rekla.

„Mama, što ne izađeš malo?”

„Šta?”

„Stvarno, što ne odeš malo do *Lisca*, da se vidiš sa starim društvom.”

„Lisac i psi“ je pab preko puta našeg naselja. Ima veliku baštu u kojoj smo leti klinci i ja visili s mamom i Polom, a pre njega s Mikijem, Baksterovim i Blisnim ocem. Mama kaže da me je redovno vodila tamo dok smo bile samo nas dve. Gurala me je u kolicima, i ja sam sedela i mljackala čips, srećna kô kuće. Uvek sam bila laka beba, kaže mama. A kad je dobila Bakstera i Blis samo što se nije šlogirala. Piksi je tek noćna mora, *ona* ne može da sedi mirno ni dva minuta. Čim pokušaš da je smestiš u kolica, počne da vrišti i da se otima.

„Ne lupaj gluposti, Lili. Ne mogu da vas vodim u *Lisca* ovako kasno.”

„Ne lupam. Mislila sam da odeš sama. Klincima ništa neće faliti. Ja ću ih čuvati.”

Mama me je pogledala grickajući nokte.

„Stvarno?”

„Ma da, nema frke.”

Mama je nastavila da gricka nokte, a šiške su joj pale na oči. Videla sam da ozbiljno razmišlja o tome. Ostavljala me je da čuvam klince zilion puta, kad god je morala da trkne do pošte, ili do trafike, ili do prodavnice pića (mada sam ja bila zadužena da idem po brzu hranu).

„Ne bih smela da vas ostavljam same uveče”, rekla je mama.

„Ostavljala si nas i ranije, kad si počela da izlaziš s Polom”, podsetila sam je.

„Jesam, al' nije trebalo. A i tad sam išla tek pošto vas prvo ušuškam u krevet i uspavam.”

„Ja ću da smestim decu u krevet. Ionako to obično ja radim.”

„Znam. Ti si dobro dete.” Mama je pružila ruku preko Bakstera i Blis i pomazila me po obrazu. „Ponekad zaboravim da si *i ti* još malo dete.”

„Nisam mala! Imam jedanaest godina. I zrela sam za svoje godine.”

„Aha, uglavnom se i ponašaš starmalo, kao neka matorka. Mnogo te volim, Lili.”

„I ja tebe volim, mama. Hajde, ustani i obuci se. Biće nam super i bez tebe.”

„Pa, možda samo na jedno pićence, da se malo oraspoločim?”

„Kreći već jednom.”

Mama se nasmešila s istim izrazom lica kao Piksi kad joj kupiš sladoled, i odjurila u svoju sobu.

Piksi je tapkala za njom. Obožavala je da gleda mamu kad se oblači i doteruje.

„Znači, mama izlazi?” – pitao je Bakster vozikajući „auto” preko mog lica.

„Prestani”, obrecnula sam se na njega. „I daj mi te šibice – znaš da je opasno igrati se šibicama.”

„Ne igram se šibicama. Igram se *kutijom*. Znači, večeras možemo da ostanemo budni do kasno, je l' tako? Gledaćemo neki de-ve-de, važi?”

„Neki koji *nije* strašan”, rekla je Blis, sklopčana u majušnu lopticu.

„Neki koji *uopšte nije* strašan”, obećala sam, iako sam znala to neće biti lak zadatak. Blis se sva tresse i kad gleda *Do neba*, onaj animirani film kad deda i pas lete u kući za koju je vezano hiljadu balona. Mislim da je to zato što se mnogo plaši pasa. Njen tata, Miki, imao je Reksa, vučjaka. Reks nije bio baš stvarno strašan pas kao, na primer, rotvajleri i pit-bulovi, ali je ponekad umeo da bude malo divalj, čak i dok je bio štene. Izgledao je skroz mazno i slatko, pa se Blis prema njemu ponašala kao prema svojim plišanim medama, sve dok jednom nije pokušala da ga obuče. Reksu je tad svega bilo preko glave i ujeo ju je. Samo ju je malo ćapio, ali joj je ruka krvarila. Od tada je Blis prestravljena od pasa.

„Mnogo si dosadna, Blis. Meni se gleda neki baš, baš strašan de-ve-de”, rekao je Bakster. „Hajde da gledamo neki vampirski film, pa posle možemo svi da se povampirimo i da *ujedamo*”, rekao je i kobajagi odgri-
zao komad mesa sa sestrinog vrata. Blis je vrisnula kao da joj bukvalno šiklja krv.

„Šta je bilo?” – pitala je mama i promolila glavu kroz vrata. Stavila je senku i ajlajner na jedno oko, ali

još nije stigla da našminka drugo, pa je izgledala nekako nakrivo. „Bune se što idem, je l' da?”

„Ma, dobro su, mama, samo se glupiraju. Ućutite, vas dvoje”, rekla sam mlateći Blis i Bakstera jastukom. „Želite da mama izađe i da se lepo provede, je l' tako? *Je l' tako?*” – pitala sam krišom ih gazeći.

„Želimo, Lili”, rekla je Blis držeći se rukom za vrat da zaustavi krvarenje iz izmišljene rane.

Nagazila sam Bakstera, ovaj put malo jače, i prekrila rukom njegovu kutiju šibica.

„Da, da, samo ti izađi, mama”, rekao je i zgrabio svoj autić.

„Dobro onda, i hoću”, rekla je mama. „Ionako su kod tebe mirniji nego kod mene, Lili. Jednog dana ćeš biti divna mama.”

A, ne, bogami neću. Nikada neću biti majka. Ne pada mi na pamet da živim s nekim muškarcem i da dobijem gomilu dece koja će samo da mi se dernjaju po kući. Ne podnosim muškarce, osim mog učitelja, gospodina Abota. Ne bih se bunila da se udam za učitelja Abota, ali mama kaže da on nije tip za ženidbu. Ako ne mogu da imam učitelja Abota, ne treba mi niko. Zaradiću brdo love i živeću u divnoj velikoj kući, skroz sama. A u njoj nema niko da mi razbacuje igračke po podu, ni da prosipa sok na tepih, ili da udara televizor dok slika ne počne da treperi. Kuća će mi biti besprekorno čista. Biće toliko lepa da će njene slike izaći u svim živim časopisima i devojčice će

isecati te slike i lepiti ih u svoje svaštare. Sama ću je dizajnirati. Eto kako ću se obogatiti. Postaću čuvena dizajnerka enterijera, i imaću sopstvenu televizijsku emisiju.

Ustala sam da pronadem neki papir za crtanje, pošto sam odlučila da odmah počnem karijeru. Tad su i Bakster i Blis iznenada poželeli da crtaju, ali je u starom bloku za crtanje ostao samo jedan čist list papira.

„Ovo je moj blok za crtanje”, rekla je Blis, što je u suštini bilo tačno. Dobila ga je za prošli Božić, u paketu s voštanim bojicama i gomilom drugih sitnica.

„Aha, i zato *ti* možeš da bojiš voštanim bojica karton, ovaj pozadi, to je najbolji deo”, lagala sam.

„A šta ću ja?” – pitao je Bakster pokušavajući da čapi blok za sebe.

„Zar ne voliš najviše da crtaš u časopisima?” – rekla sam. „Što ne nacrtaj brade svim ovim gospođama, da im se slažu uz brkove?”

Tako je Bakster odlučno žvrljao, dodajući svakoj slavnoj ličnosti žbunastu bradu, i usput, kad je već tu, do crtavao im i uznemirujuću količinu dlaka po celom telu.

Blis je bojila u roze veliku kocku iz koje su štrčale žičice, a onda je do crtala četiri male žičane kockice. Rekla je da je to naš porodični portret. Pa, morali smo da joj verujemo na reč. Ja sam sedela prekrštenih nogu, držala sam svoje dragoceno parče papira na poslužavniku, i počela da osmišljam svoju kuću iz

snova. Nacrerala sam je kao poprečni presek, da mogu da se vide sve sobe. Nisam se zaustavila samo na dnevnoj sobi, kuhinji i spavaćim sobama. Imala sam u njoj i atelje sa pravim slikarskim štafelajem i grnčarskim točkom, muzičku sobu sa klavirom i bubnjevima, biblioteku do plafona krcatu knjigama, staklenu baštu u kojoj su leptirići obletali cveće, i bazen koji je zauzimao čitav podrum.

Piksi je i dalje gledala mamu, što je bilo divno. Obično je bila nesnosno smetalo kad crtamo. Išlo joj je na živce što nije dovoljno velika da i sama lepo crta, pa bi iskoristila prvu priliku da nam mazne olovke i bojice, i onda bi žvrljala neke gluposti preko naših crteža.

Konačno je doskakutala brbljajući, „Vidite mamu, vidite mamu, vidite što je lepa!”

Mama je stvarno divno izgledala s dugom kosom skupljenom u punđu i nekoliko ukovrdžanih pramenova puštenih preko lica. Sad je imala dva ista oka u paru, oba oivičena crnim, kao Kleopatra, i velika sjajna ružičasta usta. Nosila je usku roze majicu koja je otkrivala komadić crvenog brusa, crnu mini suknju, crne čarape i svoje omiljene crvene cipele na štikle. Piksi, Blis i ja obožavamo da obujemo mamine cipele na štikle i da se pretvaramo da smo odrasle devojke koje su izašle u grad.

„Jao, mama, izgledaš da padneš u nesvest”, rekla sam a Bakster je zviznuo u znak slaganja.

„Stvarno misliš da dobro izgledam?” – mama je nesigurno pitala. „Mislim da sam se malo otromboljila otkad sam rodila Piksi.”

„Nisi uopšte. Izgledaš fantastično”, rekla sam.

Mama je kritički osmatrala svoje grudi.

„Ne da bi mi dobro došle nove sike”, rekla je. „Skoro ništa nije ostalo.”

„Nabij pomorandže u brus, mama”, rekao je Bakster i zacenio se od smeha.

„Zaveži, ti mali nevaljali”, rekla je mama.

Izgledala je toliko drugačije sad kad se našminkala i doterala. Bilo mi je neopisivo drago što me je poslušala i što se doterala.

„Idi i lepo se provedi, mama”, rekla sam.

„Pa, ne znam čak ni da li će tamo biti nekoga od starog društva. Možda ću samo da popijem jedno pićence i da se odmah vratim kući. Ali čak i ako ispadne neki ludi provod, obećavam da ću se vratiti kući do ponoći. Da se ne bih pretvorila u bundevu, je l' tako?”

„Nije se Pepeljuga pretvorila u bundevu, nego njena *kočija*”, rekla je Blis. *Pepeljuga* je njena omiljena bajka. Morala sam da joj je čitam svake večeri iz velike knjige bajki. Blis je bajke shvatala veoma ozbiljno.

Mama je poljubila Blis u bleđi obraz, nežno štipnula Bakstera za nos (on je mrzeo da ga ljube), i podigla Piksi u naručje i vrtela je ukруг i ukруг dok nije počela da ciči. Onda je zagrlila mene.

„Hvala ti, dušo”, rekla je i kao munja izjurila iz stana na visokim potpeticama.

Kad je zalupila ulazna vrata, svi smo bili tihi nekoliko sekundi. Stan je odjednom delovao mirno. Onda se začula odjavna špica serije i zazvučala je čudno setno. Bakster je skočio i počeo da jurca po sobi i zavija iz sveg glasa, glumeći policijski automobil sa uključenom sirenom.

„Bakstere, prekini da galamiš”, rekla sam.

„Uhvatiću te i uhapsiću te, a onda ću da te strpam u ćeliju i da te prebijem”, rekao mi je Bakster i dovezao se pravo do mene.

„Neće moći, ja sam vođa jedne stvarno zle bande kriminalaca i ima da te zbrišem s lica Zemlje”, rekla sam mu. Zgrabila sam ga i povukla na pod, pa smo počeli da se rvemo. Samo smo se kobajagi tukli, ali je Blis počela da nas moljaka da pazimo da se ne povredimo.

„Dosta je bilo, prestani, Bakstere. U redu, ti si pobedio. Možeš da mi staviš lisice i da me odvedeš u zatvor”, rekla sam pružajući mu ruke. „Sve je u redu, Blis, samo se zafrkavamo. Hej, gde je Piksi?”

Ona je odlutala u maminu sobu. Našla sam je kako sedi na maminom krevetu i razmazuje karmin po celom licu.

„Piksi! Mnogo si *nevaljala!*” – izgrdila sam je, iako sam se jedva uzdržavala da ne prasnem u smeh kad sam je videla.

„Nisam nevaljala! Hoću i ja pravi karmin kao mama”, rekla je. „Hoću da budem lepa.”

„Gotova si ako mama sazna – to joj je omiljeni karmin. Evo, je l’ vidiš na šta ličiš?” Podigla sam je na toaletni stočić ispred ogledala. Piksi se smejala ratničkim bojama na svom licu.

„Dođi, idemo da te operemo.”

„Nemoj, nemoj, sviđa mi se!”

„Pa, moraćemo da te umijemo pre spavanja. A tvoje vreme za spavanje je *sada*, Piksi. Polazi odmah.”

Piksi nije imala nameru da ide bilo gde. Skakala je i jurkala po sobi, mlateći rukama kao vetrenjača. Jedva sam je uhvatila.

„Nisam još umorna, nisam još umorna!” – cičala je.

„Slušaj, *ja sam se umorila* od jurcanja za tobom. Možda ću *ja* da odem na spavanje *sada*”, rekla sam i bacila se na mamin krevet. Zažmurila sam i ležala mirno kao bubica.

Piksi se nesigurno zakikotala. Potrčala je još nekoliko koraka a onda se zaustavila.

„Lili?” – pozvala me je.

Nisam se pomerala. Čula sam tiho coktanje kad je stavila palac u usta. Šmrktala je i sisala palac skoro minut. A onda je dreknula: „*Lili!*”

Uspravila sam se, zgrabila je iznenada i povukla na krevet pored sebe, pa sam je zagrlila i mazila. Ona je cičala, koprcala se i udarala me onim malim pesničicama.

„Uplašila si me, zloćo jedna”, rekla je.

„Ah, izvini, Piksi. Zaboravila sam koliko si mala. Da si još mala, malecka beba. Dođi, hajde da te pretvorimo u pravu bebu.”

Povukla sam mamino mekano ćebe s kreveta i povila Piksicu u njega, a onda je uzela u naručje.

„Tako je”, rekla sam noseći je u dnevnu sobu. Bakster je preturao po našoj gomili de-ve-deova i bacao preko ramena one koji mu se ne sviđaju. Blis je pro našla izgužvani papir sa mojom kućom iz snova, ispravila ga i pažljivo kobajagi „šetala“ kažiprstom i srednjim prstićem iz jedne sobe u drugu.

„Da vam pokažem moju malu bebu, Bakstere i Blis. Je l’ da je slatka?” – pitala sam. „Reci zdravo, mala bebo.”

„Gu-gu, ga-ga, ga-ga”, rekla je Piksi, koja se svojski trudila da se uživi u igru i odglumi bebeći jezik.

„Šta to kaže? *Ka-ka?*” – cerekao se Bakster. „Beba se ukakila!”

„*Nisam!*” – vikala je Piksi pokušavajući da se isko belja iz ćebeta.

„Kaka! Kaka!” – Bakster je ponavljao kao lud, držeći se za nos.

„Prestani da je zafrkavaš, Bakstere, ozbiljna sam. I nemoj da razbacuješ te de-ve-deove po kući. *Ja ću odabrati film*”, rekla sam i ćušnula Piksicu na sofu pored Blis. „Evo, ti ćeš paziti moju bebu, je l’ hoćeš, Blis?”

„Je l' može da bude i moja beba?” – pitala je Blis.
„Je l' mogu da je nahranim?”

„Daj mi moju flašicu!” – vikala je Piksi. Više se nije igrala. Uveče je zaista pila iz prave flašice za bebe. Nije moralo da bude mleko u njoj. Sipali bismo joj slabi čaj ili topli sok, bilo šta. Prosto je volela da leži na leđima i pospano sisa.

„Dobro, dobro, doneću ti flašicu za sekund. A mi ćemo da gledamo... *Petra Pana*.”

„To je dosadno. To je za bebe”, rekao je Bakster.

„E, baš nije. Tu ima i gusara, je l' se sećaš?”

„Gusari su strašni”, rekla je Blis.

„Nisu baš stvarno strašni – a, ti se seti da u *Petru Panu* ima i mala vila Zvončica, a ti voliš vile, i sirene, a voliš i Vendinu kuću”, rekla sam.

I sama sam još volela sve to, bilo bebasto ili ne – a naročito mi se sviđalo to što lete. Šta bih dala da mogu da se vinem u nebo! Sanjala sam da letim ali, čak ni u snovima, ne umem da letim kako treba. Samo klizim po površini raznih stvari i moram da pomeram ruke i noge kao da plivam. To i nije bilo pravo letenje, više kao neka gimnastika u vazduhu. Želim da letim u visinu, daleko, s lakoćom, kao ptice. Pretpostavljam da su mi za to potrebna krila. Kad sam bila mala, imala sam običaj da opipavam leđa i pitam se da li bi moje šiljate lopatice mogle zapravo da budu krila koja rastu. Još ih ponekad zamišljam, ta divna ogromna bela pera, gusto naslagana, kao lepeza, uredno slo-

žena na mojim leđima. Pretvarala sam se da bih svakog trena mogla da ih raširim i odletim. Ponekad, kad se vraćam iz škole, namerno ne idem pravo u naš stan na prvom spratu, nego se sva zadihana popnem do terase na vrhu zgrade i stojim tamo čvrsto stiskajući zadržalu ogradu i buljim u daljinu, pretvarajući se da bih mogla prosto da se pustim i vinem se iznad vrhova drveća u velikom parku.

Petar Pan, Vendi, Džon i Majkl leteli su bez pomoći krila, koliko se sećam. Htela sam da proverim kakva im je tehnika letenja, tako da sam bila nepokolebljiva, i nisam popuštala ni Baksteru ni Blis. Gledaćemo ono što sam ja odabrala i tačka. Piksi je prelomila. Ona je nasledila stari Blisin kostim Zvončice i obožavala je da ga nosi. Otrčala je da se presvuče. Trebalo joj je poprilično vremena, pošto još nije umela da se sama obuče, pa bi obično završila sa nogom u rukavu ili s rukom provučenom kroz otvor za vrat. Kostim Zvončice je bio sav ulepljen, jer ga je Piksi ispolivala sokom prošli put kad ga je nosila, ali joj to izgleda nije smetalo. Spremila sam joj flašicu da bi bila mirna dok gledamo film, i sipala sam kornfleks u veliku činiju.

„Ovo su nam kokice, kao da smo stvarno u bioskopu”, rekla sam i pustila de-ve-de.

Smestila sam se u sredinu sofe, a Bakstera saterala u ćošak pored sebe da ne bi gnjavio devojčice koju su mi bile s druge strane. Pustila sam ga da drži činiju kornfleksa da bi se osećao važno. Smestila sam Blis i

njenog među u drugi ćošak i uglavila Piksi između sebe i nje, i privukla je sebi. Prvih deset minuta svi su se vrpeljili i prepirali i prosipali kornfleks, ali su se onda smirili i normalno gledali film. Činilo se kao da je sofa raširila mala kožna krila i odnela nas na njima pravo u zemlju Nedođiju. Nismo se ni mrdnuli dok se na ekranu nije pojavio spisak glumaca.

„Opet!” – moljakala je Piksi. „Pusti opet.”

„Ne izvodi, odavno je prošlo tvoje vreme za spavanje.” Pogledala sam na sat. „Brzo, prošlo je i vreme za fajront u *Liscu*. Mama će se vratiti za koji minut i ako nas zatekne budne, biće stvarno ljuta. Hajde, ko će prvi da se spakuje u krevet?”

Piksi se sama odgegala do svog kreveca. Odavno je bio premali za nju, ali je vrištala kad god smo pokušali da je nateramo da spava na dušek u nama. Uspentrala se preko ogradice i sklopčala u krevetu. Zaspala je čim joj je glava dotakla jastuk. Još je bila u kostimu Zvončice, lica umazanog karminom, ali nisam imala snage da je perem i presvlačim.

S Baksterom već nije bilo tako lako izaći na kraj.

„Hajde, Bakstere, polazi u krevet!”

Isprasio se ispred mene, s rukama na kukovima.

„Ko si ti da me teraš u krevet? Ne možeš *ti* da mi naređuješ. Ti mi nisi majka”, vikao je.

Samo je izvodio besne gliste. Uvek mu govorim šta da radi, neuporedivo češće od mame, ali prosto mu je došlo da se inati. Morala sam da ga prevrnem i da mu

svlačim farmerke dok se koprcalo i mlatarao nogama, pa sam ga jedva nekako ugurala pod jorgan. Za dve sekunde je ponovo ustao, s jorganom navučenim preko glave.

„Bakstere! Lezi!“

Teturao se po sobi i rečao: „Nisam ja Bakster. Ja sam Jorgansko čudovište i sad ću da te ugušim.“

„Nemoj da budeš čudovište, to je grozno“, rekla je Blis. Na prvi pogled čini se da Blis zadaje najmanje muka od sve troje klinaca – bez pogovora je obukla spavaćicu i sklupčala se na našem dušekcu – ali je još dugo pošto je Bakster čvrsto zaspao, ležala budna i šmrkala svom medu u trbu. Zagrlila sam je.

„Blis? Spavaj“, prošaputala sam.

„Ne mogu. Ne mogu dok se mama ne vrati.“

„Sad će ona, samo što nije stigla“, rekla sam. Nisam imala pojma gde je mogla da ode. Fajront u *Liscu* je odavno prošao. Rekla je da će otići samo na pićence. Nisam joj baš sto posto poverovala da će popiti samo jedno piće – ali jeste obećala da će se vratiti pre ponoći. Ležala sam s rukama obavijenim oko Blis, nogama upletenim oko Baksterovih malih stopala koja nisu prestajala da se trzaju, i osluškivala. Čula sam kako napolju galame neki muški glasovi i zafrkavaju se u dvorištu zgrade, a onda i lupanje dok su gađali zid praznim limenkama od piva. Po glasovima bih rekla da su klinici. Mama sigurno nije s njima. Kad sam čula kako se neki par svađa, i kako se deru iz

sveg glasa jedno na drugo, sva sam pretrnula, ali je srećom ženski glas bio previše dubok i promukao da bi bio mamin. Slušala sam ih kako se svađaju i psuju, a onda je pljusnuo šamar. Blis se sledila.

„Pst, sve je u redu. Sad će otići kući“, rekla sam.

„A mama?“

„Vratite se za čas. Kladim se da je svratila kod neke drugarice na piće za rastanak. Ne brini, biće joj dobro.“

„Vratite se do ponoći?“ – promrmljala je Blis.

„Ma da, sto posto“, rekla sam iako sam bila prilično sigurna da je već prošla ponoć.

Kad je Blis konačno zaspala, oprezno sam se izvukla s dušeka i na prstima otišla u kuhinju. Upalila sam svetlo. Sat je pokazivao deset do jedan. Stresla sam se od jeze i uhvatila se za mišice da se ugrejem i smirim. Obećala je da će se vratiti do ponoći.

Kroz glavu su mi proletale užasne slike. Videla sam mamu kako vrišti u kolima dok je neki čovek udara; mamu kako jeca i krvari u slivniku; mamu kako leži jezivo nepomična, otvorenih očiju i praznog izraza lica. Lupila sam se po čelu da oteram te slike.

Sipala sam čašu vode i polako je pijuckala, ali sam počela da se tresem i staklo je neprijatno zazveckalo udarajući u moje zube.

„Dođi kući, mama“, šapnula sam.

Sela sam za kuhinjski sto i čačkala ivicu stola dok me nokti nisu zaboile. Stopala su mi utrnula od

hladnoće, pa sam ustala i šetkala po sobi. Bilo je skoro leto, mama je izašla bez jakne – a ja sam se ukočila od zime. Pomislila sam da bih mogla da se vratim u krevet i malo se ugrijem, ali nisam htela da probudim Blis ili Bakstera. Šta bih dala da nisam najstarija!

Kamo sreće da sam najmlađa, kao Piksi, i da mi neko drugi govori šta da radim. To je bilo najstrašnije od svega. Nisam znala šta da radim ako se mama nikad ne vrati. Opet sam se lupila po glavi da oteram strašne misli. Razmišljala sam da l' bi trebalo da se obučem i da idem da tražim mamu – ali ako se klinци probude a nema ni mene, prepašće se. A ja sam se već prepala od same ideje da cunjam noću sama po naselju. Nije stvar samo u pijancima, narkomanima i propalicama. Nego u samom mraku. Od pomisli kako idem mračnim balkonom s koga se ulazi u naše stanove, pa kako opipavam put niz stepenice u mrklom mraku, zadrhtala sam još jače. Otišla sam u dnevnu sobu i legla na sofu, na mamino jastuče. Osećala sam blagi miris njenog mošusnog parfema. Nabila sam lice u jastuk, kao Blis u svog medu. Oštre ivice knjige bajki bockale su me u rebra. Ležala sam na njoj. Prešla sam prstom preko ivica knjige i razmišljala o svim čudnim ljudima zarobljenim unutra: spljeskanoj Pepeljugi s njenim ružičastim, plavim i belim balskim haljinama; Snežani smrskanoj u staklenom kovčegu; tri medveda ispresovana u podne prostirke.

Sećala sam se kako je bilo kad sam bila mala, i kad smo bile samo mama i ja. Čitala mi je ove bajke po sto puta. Pokazala mi je posvetu na unutrašnjoj korici.

Lili Grin,

dobitnici prve nagrade za čitanje, pisanje i pravopis.

Tad nisam umela ni da čitam, a kamoli da pišem, pravopis da i ne pominjem, ali sam znala da prepoznam oblik slova L i tačkicu na i.

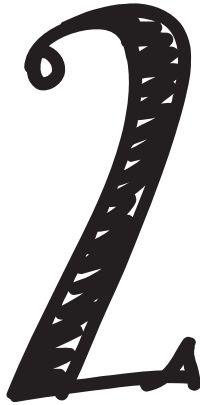
„Piše *Lili*. To je moje ime! Je l' ovo moja knjiga, mama?“ – pitala sam.

„Ovo je nekada bila knjiga moje nane. Mnogo sam volela nanu, mnogo više nego moju mamu, *tvoju* nanu. Nana mi je čitala bajke iz ove knjige kad god dođem kod nje u goste. Ovu knjigu je dobila kao nagradu u školi, znaš. Bila je strašno bistra, moja nana. Dala sam ti ime po njoj, *Lili*, a i ti ćeš biti isto tako pametna.“

Ja u to doba nisam bila baš naročito bistra. Nikako mi nije ulazilo u glavu kako je *Lili* mogla da bude dovoljno mlada da ide u školu i dovoljno stara da bude baka, ali mi se svidelo sve što sam čula o njoj, a sviđala mi se i njena knjiga. Tražila sam da idemo da je posetimo, ali je mama odmahnula glavom i rekla mi da je njena nana umrla. A sada je i *moja* nana umrla. Ona se razbolela odmah pošto su se blizanci rodili. „Tako da smo sad skroz same“, rekla je mama.

Sigurno imamo još ceo set *drugih* baka, majki naših očeva, ali nikad nismo upoznali nijednu od njih. Mama je u pravu, nemamo nikoga... Šta bi bilo s nama kad bi se nešto desilo mami?

Ja sam najstarija i najhrabrija. Šta to radim, cmi-zdrim u mamino jastuče?! Obrnula sam ga na drugu stranu, obrisala oči porubom spavačice i ponovo uronila glavu u jastuk. U nekom trenutku sam verovatno zaspala.

Prenula sam se iz sna. Čula sam metež u pred-soblju, a onda i korake kako mi se polako prikradaju. Đipila sam i stisnula pesnice.

„Hej, hej, to sam ja, dušo. To sam samo ja!“
„Oh, *mama!*“

Obesila sam joj se oko vrata i čvrsto je zagrlila. Ona je sela na sofu i ja sam joj se uvalila u krilo, kao da sam mala kao Piksi.

„Što spavaš na sofi, Lili? Je l' te Bakster šutirao?“

„Nije, nije, samo nisam mogla da spavam s klin-cima. Brinula sam. *Gde si do sad?* Rekla si da ćeš se vratiti do ponoći!“

„Hej, nemoj da mi zvočaš! I, pst, probudićeš ostale.“

„Koliko je sati?“

„Ne znam. Pet, možda? Možda je i kasnije – ili ranije, kô da je važno“, zakikotala se mama.

„Mama, jesi li pijana?“ Nisam joj lepo videla lice u mraku, ali joj je glas zvučao tiše nego obično, i pomalo je frfljala.

„Pijana od ljubavi“, rekla je mama i ponovo se zakikotala.

Skliznula sam s maminog krila.

„O, ne opet“, rekla sam.

„Daj, Lili, ne budi takva. Oh, dušo moja, toliko sam srećna! Ne mogu da verujem! Samo sam otišla do *Lisca* na jedno piće, kao što sam i rekla – a onda sam upoznala čoveka svojih snova.“

„U *Liscu*?“ – pitala sam.

Tamo izlaze samo ljudi iz našeg naselja, matorci s crvenim licem i pivskim stomakom, i mladići s tetovažama koji uvek deluju kao da su ljuti zbog nečega.

„Ma ne u *Liscu*, srećom. Posle sam otišla u klub na đuskanje, kapiraš?“

„Sama?“

„Ne, našla sam se sa Dženi i Džil, radile su sa mnom u kantini, je l' ih se sećaš? Pa, njih dve su izašle na žensko veče, da malo razvesele Džil, pošto ju je njen frajer ostavio iz čista mira. Rekle su da idu u *Šansu* i pozvale me da pođem s njima. Meni se nije išlo, stvarno. Nisam bila u *Šansi* od pre Hrista, a sad tamo izlaze samo klinici. Rešila sam da idem pravo kući,

kunem ti se, ali je Dženi bila baš uporna, ubeđivala me je i navaljivala, pa sam se osećala kao da ih ostavljam na cedilu, s obzirom na okolnosti, i pošla sam sa njima. Zamalo *da ne odem* – a onda nikad ne bih upoznala Gordona.“

„Gordona?“ – isprobavala sam kako zvuči ime. „Zvuči mi fensi.“

„Pa, i *jeste*, otprilike. U svakom slučaju govori skroz fensi, mada se trudio da zvuči opušteno. Koliko je *sladak*! Samo da ga vidiš, Lili, predivan je, da padneš mrtav na mestu koliko je božanstven, majke mi.“

„Na koga liči?“ – pitala sam, nimalo zadivljena. Nisam znala kako moj tata izgleda, ali je tata blizanaca, Miki, bio ogroman, debeo i ružan, a Piksin tata, Pol, bio je žgoljav, sav usukan i smotan, a opet, u svoje vreme mama je i *za njih dvojicu* mislila da su divni da padneš na mestu mrtav.

„On je kao filmska zvezda, stvarno. Srce mi je stalo kad sam ga ugledala. Zamisli – plava kosa, plave oči, visok, stomak ravan kô daska, i divno *preplanuo*. Naravno da je preplanuo, pošto živi u Španiji.“

„Šta je on, Španac?“

„Nije, samo non-stop visi tamo, pomaže stricu da vodi noćni klub. Sad je na... Kako ono kažu bogati klinici kad se zezaju po svetu godinu dana pre faksa?“

„Pauziraju godinu. Mama, pa on je klinac! Koliko ima godina, *osamnaest*?“

„Svašta! Ima devetnaest, a svakako se ne ponaša kao klinac, kunem ti se.“

„Mama!“

„Nije to neka razlika u godinama. Samo sedam godina. Za svaki slučaj, nisam mu rekla koliko imam godina.“

„Jesi li mu rekla da imaš četvoro dece?“

„Pa, nisam htela da ga baš odmah preplavim informacijama, kapiraš. Reći ću mu, jasna stvar.“

„Znači, videćeš se ponovo s njim?“

„Nego šta! Večeras. Idemo u *Palatu*, u centru. Gordon treba da overi sve velike klubove, da snimi situaciju i pokupi fazone, pošto njegov stric hoće da proširi svoj biznis u Španiji.“

„Znači, doći će ovde?“

„Ma kakvi, misliš da sam luda? Neću da vidi ovu rupu, to bi moglo da ga odbije. Naći ću se s njim u gradu.“

„Misliš da će se stvarno pojaviti?“

„Hej, bre! Kakve su to opaske? *Da*, doći će. Proveli smo se kô nikad u životu, Lili. Neću da ulazim u detalje, ali veruj mi – bilo je fenomenalno. Kao u ljubavnim pesmama, kao u romantičnim filmovima. Samo smo se pogledali u oči i bilo je kao da smo na rolerkosteru koji nas vozi u nebo.“

„Oh, mama! Ne da si preterala“, rekla sam zevajući.

„Čekaj samo da malo porasteš. Videćeš tada kako je to.“

„Ja neću nikad da odrastem! Biću kao Petar Pan, onaj dečak iz bajke. Ostaću dete zauvek, i leteću – izleteću kroz prozor, pa ću odleteti skroz do Nedođije.“

„Šta to trabunjaš, lujko mala? Dođi, da te smestimo u krevet. Dođi sa mnom, dušo.“

Tako sam otišla s mamom i šćućurila se u njenom krevetu. Kako je toplo, mekano i udobno kad spavaš samo s mamom! Njena posteljina je mirisala na parfem. Nije bilo malih koprcavih, vrpoljavih tela, ni špicastih laktova, ni nogu koje se ritaju. Carski! Ispružila sam se koliko sam duga i brzo zaspala.

Nisam se probudila do jedanaest sati, a i tada tek kad je Piksi počela da mi skakuće po glavi. Pokušala sam da je uvučem pod jorgan da se malo pomazimo, ali se previše vrpoljila – a i čula sam kako Bakster lupa i dernja se po kuhinji, kao da razbacuje šerpe na sve strane.

„Deco!“ – promrmljala je mama i nabila jastuk preko glave.

Nije ustala do vremena za ručak, pa sam brinula da će možda biti loše raspoložena. Činilo mi se da je sinoć užasno mnogo popila. Međutim, kad je konačno ustala, sve nas je izljubila, čak i Bakstera koji se oti-mao, a onda se okupala, navukla farmerke, majicu i japanke i rekla: „Dođite, deco, idemo malo u kupovinu.“

Mesecima nismo išli u pravu kupovinu.

Mama je odlazila u hipermarkete na svakih nekoliko dana, ali više od toga nije mogla. A sada nas je sve skockala: Bakstera i Blis je obrisala vlažnim peškirom, Piksi je dobro izribala i usput otkrila da ima karmina i kečapa čak i *u ušima*. Onda smo se zaputili na autobusku stanicu. Ja sam gurala Piksi u kolicima, a mama je držala Blis za ruku. Bakster više neće nikome da daje ruku. On je jurcao ispred nas, pa se vraćao, i tako ukrug, skakućući kao ludak.

„Lepo se ponašaj, inače ću te tužiti tati“, rekla je mama.

Miki je jedina osoba koju Bakster sluša. Uvek traži da ga šišamo skroz kratko, isto ko što se Miki šiša, a pokušava i da hoda kao on, nabije ruke u džepove i pravi se važan. Bakster i psuje kao Miki. Sad je opsovao mamu, pa mu je ona zalepila ćušku, i rekla mu da zaveže ili će istog trena da ga vrati kući. Bakster se pogrbio i nadurio nos, ali onda je konačno stigao autobus, i pošto niko nije sedeo na prvim sedištima, Bakster je uleteo i seo odmah iza vozača i pretvarao se da kobajagi vozi autobus. Blis je sela pored njega, a mama, Piksi i ja iza njih. Mama se prebrojavala da vidi koliko nam je novca ostalo. Ja sam sa strepnjom gledala u njen novčanik.

„Nisi zaboravila da mi treba deset funti za izlet u galeriju, je li, mama? Svi ostali iz odeljenja su već platili.“

„Zaboga miloga, ta tvoja škola, stalno mi cede lovu“, rekla je mama. „Šta to rade, samo vas vode na neke ekskurzije, čas tamo, čas ovamo. Što vas lepo ne drže u učionici i nauče vas nešto? Nema veze, ti ionako ne želiš da trošiš svoje vreme i moje pare na izlet u neku sumornu, staru galeriju, je l' tako?“

Progutala sam knedlu. Učitelj Abot je vodio ceo razred na školski izlet – a ja sam stvarno obožavala učitelja Abota. On se nikad nije drao i rugao kao drugi učitelji. Čak me nikad nije izgrdio ni što su mi čarape prljave, ili što se nisam očešljala. Nije se ponašao kao da misli da sam tupava. Ophodio se prema meni kao da sam prava osoba, postavljao mi je pitanja i slušao odgovore kao da ga stvarno zanimaju. A posebno mi se išlo na ovaj izlet, zato što mi je učitelj rekao da ću se oduševiti slikama.

Stvarno sam uživala na likovnom u školi. Naslikala sam anđela s ogromnim krilima u svim bojama duge, i crtež se toliko dopao učitelju Abotu da ga je okačio na zid.

„Ovo je novac za čašćavanje dece“, rekla je mama.

Uzdahnula sam.

„Dobro, dobro.“

„I ti se računaš, mila. U stvari, nećemo deliti na ravne časti nego ćeš ti dobiti više od ostalih, pošto si bila tako dobro dete. Šta želiš, lutko? Nove minđuše? Šnale za kosu? Narukvicu?“

„Meni! Ja hoću minđuše!“ – ubacila se Piksi.

„I ja“, šapnula je Blis.

„A ti, sine? Hoćeš li i ti minduše?“ – pitala je Bakstera, nagnula se prema njemu i promrsila mu nakoštrešenu kratku kosu. „Dugačke viseće minduše sa svetlucavim kamenčićima?“

„Pusti me mama“, rekao je Bakster i lupnuo je. „Vidiš da vozim autobus. Ups, sad sam zbog tebe pregazio dve babe. Nema veze, ionako su bile dosadne. Zgaziću i ove dve devojke, brm-brm, tras, gnjeeec, pššć, cvil.“

„Moj sin, manijak ubica“, rekla je mama.

„Tvoj *sin*?“ – dobacio je neki debeli tip sa sedišta preko puta nas. „Nisu valjda svi *tvoja* deca, je li? Mislio sam da si im starija sestra!“

„Nisam, ja sam njihova mama“, rekla je mama.

„Ma, 'ajde! Ne izgledaš dovoljno matoro za to.“

„Bila sam klinka kad sam se udala“, rekla je mama smešeći se.

Imala je samo petnaest godina kad me je dobila. Kad sam bila mala, stalno nam se dešavalo da se neko zbuni i pomisli da smo sestre. Ponekad smo se igrale da smo sestre. Najviše sam volela kad sam ja kobajagi bila starija sestra, a mama mlađa, pa je morala da me sluša. Igrale smo se raznih divnih igara dok se mama nije ukopala s Mikijem i klincima. Posle je on zbrisao, a mama je rekla da je dobro što smo ga se rešili. Ali se onda spetljala s onom mrcinom od Pola i rodila Piksi. Moja mama je potpuno izgubljen slučaj kad se radi o

muškarcima. Čak je i sada zabacivala kosu i smeškala se kao nenormalna ovom blesavom debelom čoveku u autobusu.

„A gde ste to pošli?“ – pitao je.

„U prodavnice, prodavnice!“ – rekla je Piksi.

„I u Mekdonalds“, dodao je Bakster. „Odvešću autobus pravo do ulaza. Ne, odvešću ga pravo u Mekić, skroz do pulta za naručivanje!“

„Nagazi, sinko – onda ću i ja da kupim big mek“, rekao je debeljko. „A posle da nas lepo odvezeš do moje kuće, pa se vi deco lepo igrajte u mojoj bašti a vaša mama i ja ćemo da se raskomotimo u kući i da ćaskamo.“

„Ne! Nemoj da ideš, mama“, šapnula je Blis koja ga je ozbiljno shvatila.

„Mi da se 'raskomotimo'?“ – mama mu se nasmejala u facu. „Samo sanjajte, gospodine!“

„A što da ne, eh?“ – pitao je. „Još si sa starim momkom, je l' zato?“

„Nabacila sam *novog* momka“, rekla je mama. Duboko je udahнула, a oči su joj se zacaklile. „Predivnog novog momka, pa prema tome, izvini, ortak, zauzeta sam.“

„Onda je on *srećan* momak“, rekao je debeljko, što je bilo baš fino od njega.

Nije samo on odmeravao mamu, nego i drugi muškarci u busu.

Danas je izgledala toliko drugačije. Otkad je Pol umro, uglavnom je samo vezivala kosu u mlitavi konjski rep, mrzelo ju je da se šminka, nosila je stare isprane majice i donji deo trenerke i niko je nije dva-put pogledao. Ali sada, s uvijenom kosom i šminkom, u uskoj majici i novim farmerkama, izgledala je predivno. Srce mi je lupalo od ponosa kad je pogledam.

Kad smo stigli do šoping centra, namučili smo se dok se svi nismo spustili niz stepenice autobusa. Bakster je hteo da ostane da vozi autobus do poslednje sekunde. Morala sam da mu na silu odvajam prste od šipke na sedištu. Blis je digla frku dok smo silazile, prepala se da će pasti pa me je grčevito ščepala. A Piksi se toliko koprcala u maminom naručju da je zamalo stvarno *pala*. Onda su nam se kolica uplela sa kolicima za šoping neke starije gospođe, i neki mladi tip je priskočio i pomogao mami. Tog dana, kao da je očarala svakog muškarca u gradu.

„Idemo, dečice, kupovina, kupovina, kupovina!“ – mama je viknula i potrčala, iako je bila u visokim štiklama, a Piksi je oduševljeno čičala u svojim trkačkim kolicima.

Prvo smo otišli u šoping centar koji je Piksi obožavala zbog toga što su u ulaznom holu igrale i pevale plišane mede. I Bakster je voleo te razigrane i raspevane mede.

Glupirao se tamo, brundao je i pretvarao se da je medved. Sirota šašava Blis još se pomalo plašila dži-

novskih medveda, pa je zagnjurila glavu u mamu, da ih ne bi gledala.

„Vidi kako su lepi medvedići, isti kao u bajci o tri medveda u našoj knjizi bajki“, pričala sam joj da bih je ohrabrila.

„Nisu lepi uopšte, progutaju te celu“, rekla je Blis nerazgovetno, zato što je sisala prst.

„Pobrkala si bajke. To vuk proguta Crvenkapu“, rekla sam.

„Ja sam medved-vuk i ima da te celu progutam, Blis“, brundao je Bakster mlatarajući rukama i uneo joj se u facu.

Blis je zacičala i mama ih je oboje prodrmusala.

„Prekinite da se glupirate, vas dvoje. Piksi se po naša razumnije, a duplo je mlađa od vas. Prekinite da izvodite gluposti ili vam neću kupiti ništa, jeste li čuli?“

U stvari, uopšte nije bila ljuta. I ona je obožavala medvede, pevušila je s njima njihove šašave pesmice i đuskala oko kolica. Odgledali smo celu medvedu koreografiju tri puta i onda se zaputili u kupovinu. Potrošili smo mnogo više od deset funti, ali nisam ništa rekla. Ipak nisam mogla da držim jezik za zubima kad je mama počela da maše novom kreditnom karticom. Rekla je da joj je njena drugarica Dženi „prodala“ tu karticu. Smučilo mi se čim sam je ugledala. Mama ne bi trebalo da ima nikakvu kreditnu karticu. Kad je upoznala Pola, upala je u dugove do

guše i pokušavala je da kupi neke stvari ukradenom kreditnom karticom. Završila je kod sudije za prekršaje. Toliko sam se tada prepala da će mamu poslati u zatvor, ali se ona pravila luda, pa su je pustili da se izvuče samo s novčanom kaznom, hvala nebesima. Sigurna sam da je ne bi opet pustili da se tako lako izvuče ako bi opet pokušala da nešto muti.

„Mama!” – prosiktala sam kad je počela da maše karticom u radnji s bižuterijom, kad je pošla da plati narukvice i šljokicave šnalice za Blis, i majušnu roze torbicu i set dečjih karmina za Piksi.

„Nemoj da dramiš, Lili“, mama mi je mirno rekla.

„Ali, ne smeš!”

„Zaveži!” – obrecnula se. Prevrnula je očima i obratila se prodavačici. „Deca! Duri se što joj nisam kupila neku ogrlicu koju je tražila.“

To je bilo toliko pokvareno da mi je došlo da zaplačem. Onda sam tako stajala pored nje, crvenela i drhtala da joj ne odbiju kreditnu karticu, ali za divno čudo mama je znala pravi PIN broj i transakcija je prošla. Bakster je divljao po radnji, pokazivao je na sve što stigne ponavljajući iznova i iznova: „Bljak, roze-groze, bljak, ovo je za devojčice“.

Kad smo izašli iz radnje mama ga je bocnula u stomak i počela da mu govori u šali: „Baš si bljak, bezobrazni smrdljivi nevaljali dečak!” Onda je pogledala mene. „Nemoj tako da me gledaš! Dođe mi da te

razvalim od batina što praviš frku usred radnje. Po-
našao se kao da sam maznula karticu.“

„Pa, zar nisi?“

„Rekla sam ti, dobila sam je od Dženi.“

„A odakle njoj?“

„Prekini više, Lili. Šta ti zamišljaš da si, neki lik iz
krimića? I nemoj da misliš da *moraš* da prihvatiš
poklon plaćen mojom sumnjivom karticom.“

„I ne želim poklon, hvala lepo“, rekla sam i besno
požurila niz hodnik.

Suze su me peckale u očima, pa sam besno treptala.
Ja nisam plačljivica. A tek ne dolazi u obzir da cmi-
zdrim u javnosti. Na silu sam usporila i pravila se da
šetam, uspravna i mirna, mlatarajući rukama kao da
nemam ni najmanju brigu na svetu. Više se nije čulo
čangrljanje Piksicinih kolica, ni čavrljanje dece. Zar
nisu pošli za mnom?

Srce mi je bubnjalo u grudima. A možda me u stva-
ri, i nije briga. Stvarno sam bila besna na mamu i bilo
mi je preko glave brata i sestara. Bolje mi je kad sam
sama.

„Ja sam Lili i šetam sama“, mrmljala sam. Stala
sam na pokretne stepenice koje vode na sprat iznad.
Gledala sam ispod sebe dok su me nosile uvis. „Ja
sam Lili i *letim* sama“, rekla sam i raširila ruke. Za-
mišljala sam kako silazim sa stepenica, pa kako se
vinem u atrijum, i kružim ispod staklenog krova, dok

gomile kupaca pokazuju prstom na mene i zadivljeno me gledaju.

Ruke su mi se same od sebe podigle a ja sam se nagnula preko ograde pokretnih stepenica.

„Lili! Šta to, dođavola, radiš? Pazi, prevrnućeš se!“ – mama je vikala na mene vukući Piksi u kolicima na pokretne stepenice i cimala Bakstera i Blis za ruku da pođu za njom. Čekala sam ih na vrhu, kobajagi sva bezbrižna.

„Ludo dete, šta to *izigravaš*?“ – pitala me je mama nakon što me je propisno prodrmusala. A onda me zagrlila iz sve snage. „Pomislila sam da pokušavaš da se strmoglaviš.“

„Oh, mama, ne budi luda. Samo sam se igrala, pretvarala sam se da mogu da letim.“

„Da letiš? Ti si luda, a ne ja. Prestani više da se igraš gluposti.“

Ali kasnije, dok smo se švrčkale po prodavnici igračaka, mama je dohvatila svetluca vilinska krila. „Evo ti, Lili. Ovo tebi treba“, rekla je cepajući se od smeha.

„Oh, ha-ha“, rekla sam i sumnjičavo prevrtala u rukama igračku-krila, premda sam znala da bih, da sam mala kao Piksi, pa čak i kao Blis, sad sigurno kukumavčila na sav glas da mi ih kupi.

„Šta želiš da ti mama kupi, dušo, sad ozbiljno?“ – pitala me je mama kad je kupila Bakstera kamiončić-viljuškar.

„Ništa.“

„Hej, ma daj, prestani da se duriš“, rekla je mama. „Vidi samo kako si obesila nos! Hajde, orasploži se malo, buci-buci-bu.“ Zagolicala me je po podbratku kao da sam beba.

„Pusti me! Mama, prestani!“ – presavila sam se gušeći se od smeha.

Ja sam nenormalno golicljiva, nema mi pomoći, i to je stvarno užasno nezgodno. Završiš tako što vrištiš od smeha čak i kad se pušiš od besa.

„To je moja devojčica“ – rekla je mama i štipnula me za obraz. „Vratila mi se moja mala Gospođica Smejlica. Dođi, ljubimice moja, da iskoristimo to što sam raspoložena i da ti kupim nešto. Šta želiš?“

„Pa... Je l' mogu da dobijem veliki blok za crtanje, ali da bude samo moj?“

„Naravno da možeš, šašavice.“

Mama mi ovog puta nije kupila neki jeftini drndavi blok za hrpavim papirom iz radnje sve za funtu, nego nas je odvela u specijalnu prodavnicu sa umetničkim priborom i kupila mi džinovski blok s glatkim belim papirom, i novi veliki set flomastera sa svim mogućim tananim nijansama, da mogu da crtam ljude koji izgledaju životno, a ne devojčice sa svetlocrvenim licem i kosom žutom kao kanarinac. Potrošila je više od deset funti, koliko samo joj tražila za školski izlet, ali se tako ludo zabavljala da mi se činilo da bih ispala pokvarena da joj to sada prebacim.

Kupila nam je slatkiše, i sebi nekoliko časopisa sa slavnima, i klincima stripove. Htela je da i meni kupi neki časopis, pa sam odabrala *Moj predivni dom*, da dobijem neke ideje za svoj predivni dom u budućnosti.

„Hoćeš ovaj?“ – pitala je mama mršteći se. „Ti si stvarno čudno dete, Lili. Vidi, duplo je skuplji od svih ostalih!“ Ali mi ga je svejedno kupila.

„Sad je red *na mene* da se ponovim“, rekla je mama i odgurala kolica u veliku modnu radnju. E, tad sam se stvarno zabrinula. Svaki put kad izvadi kreditnu karticu plašila sam se da će je odbiti – a čak i ako se ispostavi da je kartica prava, znala sam da nema šanse da mama skupi toliko novca da plati račun na kraju meseca.

„Pripazi malo klince, Lili, samo dok isprobam ovu bluzu i suknju. Oh, a tek ova haljina! Misliš da bih mogla da se uvučem u nju? Šta je bilo? Opet si složila onu facu.“

„Mama, košta skoro dvesta funti!“

„Aha, pa što uvek moram da se zadovoljavam jeftinim krpama. Večeras izlazim na fino mesto, znaš i sama. Hoću da se uklopim tamo.“

„Ali kako ćeš da otplatiš toliki račun?“

„Ti si se rodila starmala, ti jedna mala... Zabavljaj se malo dok možeš. Uživaj u trenutku, Lili, to je moj moto. Ugrabi malo sreće kad god ti se ukaže prilika.“

Mama je isprobala odeću. Bluza je imala malo predubok izrez i otkrivala je poprilično parče maminih koščatih grudi.

„Nema veze, mogu da obučem puš-ap brus, taj trik uvek upali. Suknja je OK, je l' da, Lili?“

Mislila sam da je suknja previše uska i previše kratka, ali nije bila naročito skupa pa sam joj rekla da super izgleda u njoj. Nadala sam se da će se mama zadržati na bluzi i suknji, ali je probala i onu haljinu. Stvarno je božanstveno izgledala u njoj. Haljina je bila bisernosiva, svilenkasta i divno je padala.

„Oh, vidi, fensi do bola, je l' da? Oh, čekaj samo da me Gordon vidi u ovome. Oduševiće se, kad ti kažem.“

„Gordon, Gordon, Gordon“, Piksi se kikotala tom smešnom imenu.

„Ko je Gordon?“ – pitala je Blis.

„Moj novi dečko“, mama je ponosno odgovorila.

„Ja sam tvoj dečko, mama“, rekao je Bakster. „Aha, i ja ću da te vodim da igraš u toj lepoj haljini.“

„Baš je lepa, je l' da, srce? I ti misliš da treba da je kupim, je l' da?“

„Naravno, mama.“

Uzdahnula sam. Nema nam pomoći. Deca su je samo još više raspaljivala, pošto ništa nisu razumela. Sad sam se već ozbiljno zabrinula. Ne samo zbog kreditne kartice. Mama je bila van sebe zbog izlaska s Gordonom. Sve vreme me je kopkalo da l' će se on uopšte pojaviti. Gledala sam dovoljno ljubavnih te-ve

serija da mi svašta padne na pamet. Mlađi muškarci ponekad padnu na starije žene, ali te veze nikad ne potraju. Bogati se ponekad spetljaju sa siromašnima, ali uglavnom na jednu noć. Gordon je mlad i bogat, mama je starija i siromašna – *i plus* ima četvero dece pride. Možda je baš zato morala da kupi tu elegantnu haljinu, i suknju i bluzu kao rezervnu kombinaciju. Kupila je sve to i neprestano je ubacivala ruku u kesu da nežno pomiluje svoje nove krpice. Odvela nas je u Mekić na ručak, nama je kupila po hamburger i pomfrit, ali je ona gricnula samo nekoliko krompirića.

„Ne mogu da jedem od uzbuđenja“, rekla je. „A osim toga, stomak treba da mi bude što ravniji – ova nova haljina je skroz pripijena.“

„Mama, moraš da jedeš.“

„Verovatno ću ići s Gordonom na neku klopku. Na neko otmeno mesto, sa konobarima i prigušenim svetlima, a možda će i da sviraju violine.“

„Sve si izmislila!“

„A što ne mogu i ja da se malo pretvaram? Ti to radiš sve vreme, Lili.“

„Jeste, ali ti si odrasla. I preteruješ.“

Mama se sagnula ka meni. „Nemoj da mi kvariš ovo“, šapnula mi je.

„Samo se plašim da ne budeš povređena“, rekla sam joj.

„Ko će da povredi mamu?“ – pitala je Blis sa strepnjom.

„Naravno da me niko neće povrediti, mila. Večeras izlazim i provešću se kô nikad u životu“, rekla je mama.

„Sa Gordonom“, rekla je Piksi sisajući pomfrit.

„Hoće li on da nam bude novi tata?“ – pitala je Blis.

„Neće, ljubavi!“ – rekla je mama kroz smeh.

Oдахnula sam. Barem nije toliko luda da se nada tome.

Vratili smo se kući autobusom. Mama je provela sate u kupatilu: prvo je ležala u kadu, pa stavljala masku od blata, pa čupkala obrve. Bakster se sit izigrao vozeći svoj kamiončić viljuškar po prozorima, dok su se Blis i Piksi presvlačile i isprobavale svoje nove drangulije i igrale se odraslih devojaka. Ja sam sedela za kuhinjskim stolom s novim blokom i flomasterima, i listala časopis. Imala sam mir, i privatnost, sve za čim sam oduvek čeznula, ali nekako nisam uspela da lepo iskoristim to dragoceno vreme. Brzo sam prelistavala magazin, osmotrila poneku plišanu sofú i farbani sto, ali mi se ništa nije naročito dopalo. Počela sam da crtam idealnu dnevnu sobu na prvoj strani svog bloka, ali mi je sofa ispala premala, sva skvrčena, poput cipele na ogromnom belom tepihu. Nikako nisam uspevala da nacrtam stočić s ravnim nogama. Stalno su se nekako krivile, pa je delovalo kao da će činija s pomorandžama i jabukama svakog trena sleteti na pod. Iščupala sam tu stranu i bacila je u ćošak.

„Obrati pažnju na ponašanje!“ – rekla je mama ulećući u kuhinju bosonoga.

Nosila je stari izbleđeli rozikasti ogrtač, ali sve ostalo na njoj bilo je u jarkim bojama. Stavila je preliv na kosu da istakne zlatasti sjaj plave farbe, bila je fantastično našminkana a nokti na prstima i stopalima bili su joj plavi.

„Kako ti se čini?“ – pitala je mama mašući prstima.

„Kao da ti se nahvatala buđ.“

„E, baš ti hvala! Ova nijansa se zove *Plavi mesec*. Sad je baš u modi. Sve manekenke je nose. Je l' ti se stvarno ne sviđa, Lili?“

„Fino izgleda“, rekla sam. Gledala me je tako puna nade. „Ti fino izgledaš, mama. Stvarno si lepa.“

„Koliko bi mi godina dala?“

„Izgledaš mlada.“

„Da, ali koliko mlada?“

„Petnaest?“

„Je l' me ti to vučeš za nos? Mada, da znaš da zapravo izgledam mnogo bolje nego što sam izgledala sa petnaest, sa stomakom dovde i bubuljičavim licem. Bože, stvarno sam izgledala kô čudo u to vreme. Mislila sam da je moj život završen i da više neće biti zabave.“

„Zbog mene?“ – pitala sam veoma tiho.

„Ali nisam bila u pravu, je l' tako?“ – rekla je mama i zagrlila me. „Ti si najbolja stvar koja mi se dogodila

u životu, Lili. Ti mi nisi samo ćerka – ja i ti smo najbolje drugarice, je l' da?“

„Aha, jesmo“, rekla sam i zagrlila je. Prislonila sam obraz uz njen.

„Pažljivo, nemoj da mi razmažeš šminku! Slušaj, razmišljala sam šta ćemo večeras. Malo me je grizla savest što sam vas sinoć ostavila. Mislim da ću vam večeras naći pravu bejbisiterku. Mislila sam da zamolim Dženi ili Džil, ali možda su planirale da izađu negde, pošto je subota veče. Šta misliš da pitam Matoru Kati od preko puta da posedi s vama?“

„Mama, ja ne podnosim Matoru Kati! Uostalom, ona je poblesavila.“ To je bila starica koja se prečesto farbala u crno i sad joj je kosa skoro skroz opala, pa joj se providi lobanja kroz crne pramenove. Ne vidi više dobro a šminka se, pa ima plave masnice oko očiju i jeftini crveni karmin joj se uvlači u bore oko usana, tako da izgleda kao klovn. Bilo bi mi je žao da nije tako zlobna i da se ne dernja neprestano na nas, decu – a govori i ružne stvari o mami iza njenih leđa.

„Pa, jeste, već se malo gubi. Videla sam je pre neki dan kako se vuče u prodavnicu u kućnoj haljini i papučama. Dobro, onda nećemo zvati Kati. Ne bih baš da molim one strance sa sprata, niko od njih ne priča engleski. A ni onu tračaru Alisu, ona je dežurni policajac u naselju. Možda bih mogla da pozovem Mikija? Odavno je trebalo da poseti blizance, je l' tako?“

„Mama. Molim te, molim te, molim te, nemoj da zoveš Mikija.“

On je bio *mnogo gori* od zlobne Matore Kati ili bilo koga od naših komšija. Bio je ogroman, nabildovan i imao je strašne zube, iste kao njegov pas Reks. Bakster je mislio za njega da je super i pratio ga je svuda, ali ga se Blis toliko plašila da se trzala kad god joj se približi. Nije je nikad udario, nikoga od nas nije jako udario, ali sam videla kad je tukao mamu pa sam ga mrzela. Ni on mene nije voleo. Zvao me je Lukava Lili i stalno mi je govorio da ne buljim u njega.

„Slušaj, vreme ja da Miki odradi svoj deo posla. On je vaš otac.“

„Nije!“

„Dobro, očuh. Sećaš se kako se onda nameračio da usvoji i tebe? Zvrcnuću ga, da vidim da l' može da mi učini.“

„Oh, mama, *molim te*, nemoj“, moljakala sam, ali nije me slušala. Pozvala ga je na mobilni.

„Hej, jesi li to ti, Miki? Kejt ovde, dušo. Šta? Ne, blizanci su dobro. Ali im nedostaješ, naročito Baksteru. Aha, stvarno mu nedostaje njegov tatica. Pa sam nešto mislila, da l' bi mogao da svратиš večeras? Aha, znam da je subota veče. Izlaziš? Slušaj, družе, i ja bih da izađem. Kladim se da ćeš samo da skokneš s ortacima do *Kralja Edvarda*, znam te. Šta? Vidi, neću da dođeš *neke druge* subote, hoću da dođeš *sada*. Imam sastanak u centru, ima taj stvarno fantastičan tip...“

Stvarno je budala. Nema šanse da Miki dođe sad kad mu je to rekla. Ali nije mogla da se uzdrži da se ne pravi važna što se smuvala s Gordonom. Onda ju je Miki prekinuo.

„Šta?“ – rekla je mama. Onda mu je rekla nešto ružno i prekinula vezu.

„Koliko je bezobrazan!“ – rekla je teško dišući. „Ma nek' ide dođavola.“

„Šta je rekao?“

„Nema veze. Pokazaću ja njemu. Misli, pošto me je on šutnuo, da me niko više neće poželeti. Kako se usuđuje! Oh, šta bih dala da samo može da vidi Gordona. Otpala bi mu vilica, kad ti kažem.“

„Drago mi je što ne dolazi. Ne podnosim Mikija. Slušaj, *ne treba* nam bejbisisterka, mama. Biće nam dobro samima.“

„Da, ali šta ako ostanem do kasno? Stvarno kasno. Kao, celu noć“, rekla je mama.

„Biće sve u redu“, rekla sam. „Sinoć je bilo sve u redu, je l' tako?“

„Jeste, bilo je. Ti si dobro dete, Lili. Zahvalna sam ti, dušo. Ti me razumeš, je l' da? Nije da ja *želim* da vas ostavim same, ali nemam izbora, je l' tako? A frajeri poput Gordona ti ne nailaze svaki čas. Moraš da ih zgrabiš kad možeš!“

Mama nam je spremila omiljeni ručak, kobasice i pasulj. Presvukla se u novu sivu haljinu dok smo mi

jeli, i malo popravila šminku. Onda je ušla u kuhinju i zavrtela se pred nama.

„Je l' lepo izgledam?“ – pitala je.

„Nego šta“, rekla sam.

„Divno izgledaš, mama, rekla je Blis.

„Divno, divno, divno“, rekla je Piksi tapšući.

Bakster je pokušao da joj zvizne, ali nije mogao lepo da zviždi pošto su mu poispadali prednji zubi, pa je zazvučalo kao neko smešno šištanje i svi smo prasnuli u smeh. Mama nas je sve poljubila za rastanak i otišla.